

**Triatlon-edzők szakmai továbbképzése
Balatonboglár, 2015. április 16-19.**

A sportpedagógia alapjai

Dr. Poór Zoltán
a neveléstudomány kandidátusa

A sportpedagógia fogalma

Tágabb értelemben:

A sportpedagógia a sporttudomány sajátos aspektusa / nézőpontja.

A sport
emberi teljesítménynövelő
tevékenység,
eleve művelő, nevelő jellegű

A sportpedagógia fogalma

Tágabb értelemben:

**A sportnak mindig vannak
pedagógiai vonatkozásai,
konzekvenciái, vonzatai.**

A sportpedagógia fogalma

Szűkebb értelemben:

**A sportpedagógia a sporttudomány
önálló rész-diszciplínája.**

**Határterület
a sporttudomány
és a neveléstudomány között**

A sportpedagógia fogalma

**Neveléstudomány:
a személyiség céltudatos
fejlesztése
(a személyiség fejlődésének
pszichológiai és pedagógiai
alapokon nyugvó támogatása)**

A sportpedagógia fogalma

**A sporttudomány részét képező
sportpedagógia:
a sporttevékenységet tekinti
a személyiség céltudatos
fejlesztését,
illetve
fejlődésének támogatását szolgáló
tényezőnek.**

A sportpedagógia fogalma

**A személyiség
a tevékenység közben,
annak köszönhetően fejlődik.**

**A személyiség
a sporttevékenység folyamatában,
annak hatásmechanizmusai által
fejlődik.**

A sportpedagógia fogalma

**A sportban kiteljesedő személyiség
az öntevékenységek,
köszönhetően fejlődik.**

**Az adottságok, képességek,
képzettség, lehetőségek szabják meg
az öntevékenység
formáját és szintjét.**

A sportpedagógia fogalma

**A sport igényli és lehetővé teszi
a sportoló ember öntevékenységet.**

**Ezáltal válik
a személyiségfejlődés
egyik nélkülözhetetlen tényezőjévé.**

A sportpedagógia ...

... a társadalom testkultúrájának kialakulásához és értékrendszerének megteremtéséhez járul hozzá.

... elősegíti a társadalmi alkalmazkodóképesség fejlődését, a szocializációs folyamatot.

... fejleszti a mozgáskultúrát, a viselkedéskultúrát.

A sportpedagógia ...

... növeli az egyén és a társadalom egészségi állapotának színvonalát.

... növeli a teljesítőképeséget, a teljesítmények szintjét.

... elősegíti a versenyképesség fejlesztését (nem szűken a sportra vonatkoztatva)

A sportpedagógia a gyakorlatban

Az Önök edzői tevékenysége során az előbb említett társadalmi hatások közül melyek érvényesülnek?

Említsenek meg néhány esetet.

A sportpedagógia a gyakorlatban

A sportpedagógiának az imént megemlített megnyilvánulásait a társadalom a tudatosan irányított testkultúrához kapcsolódó tevékenységének, azaz szélesebb értelemben véve a sportnak a nevelő funkcióin keresztül érvényesíti.

Ez biztosítja a testkultúrához kapcsolódó tevékenységek (testnevelés és sport) sportpedagógiai vonatkozásait.

A sportpedagógia A sport pedagógiája

**A sportpedagógia
a sportra nevelés gyakorlata,
tanítása és tudományos elmélete
az iskolában, az iskolán kívüli
és az iskolát megelőző
nevelési rendszeren belül.**

(Fetz, F., 1970)

**a sportban való nevelés
a sport általi nevelés**

A sportpedagógia feladata

**A sportpedagógia feladata
a sportoló (gyermek / fiatal / ember)
felkészítésének folyamatában érvényesülő
pedagógiai törvényszerűségek, elvek, tényezők
tudományos igényű feltárása, elemzése,
rendszerbe foglalása.**

**Sajátos pedagógiai követelmények
meghatározása.**

Az edzők és a sportpedagógia

**Az edzők
sportpedagógiai kompetenciái
(ismeretei, készségei és attitűdjei)
segítik
az általánosan bevált pedagógiai
eljárások alkalmazását,
a pedagógiai hatásmechanizmusokhoz
szükséges tényezők felismerését.**

Az edzők és a sportpedagógia

Szükséges a pedagógiai alpműveltség.

Az ösztönös pedagógiai érzéken túl a pedagógiai felkészültségből eredő tudatos döntésekre is szükség van.

Az edzők és a sportpedagógia

**Az Önök edzői tevékenysége során
milyen helyzetekben,
milyen mértékben
volt szükség
a sportpedagógiai kompetenciáikra?**

**Mikor érezték azt,
hogy Önök nevelők, pedagógusok?**

Említsenek meg néhány esetet.

Az edzők és a sportpedagógia

**Az imént megemlített esetek bizonyítják,
hogy az edzőknek szükségük van
a sportpedagógiai kompetenciákra.**

Az edzők nevelők.

Az edzők pedagógusok.

Az edzők sportpedagógiai szakemberek.

A sportpedagógia és a lélektan

**Az edzők nevelői, pedagógusi,
sportpedagógiai tevékenységének
hatékonysága függ
a sporttal foglalkozók, a tanítványok
személyiségének megismerését segítő
technikák alkalmazására vonatkozó
ismeretek, készségek és attitűdök,
azaz kompetenciák fejlettségi szintjétől.**

A sportpedagógia és a lélektan

**Szükséges
a tanítványok lelki és szellemi
fejlődésének ismerete,
az abban való sportpedagógusi
támogatás módszertanának
alkalmazási képessége.**

A sportpedagógia és a lélektan

**A sporttevékenység
pszichológiai, illetve pszichológusi
támogatásának
tartalmát, mértékét és mikéntjét
erőteljesen befolyásolja
a sportolói motiváció.**

Miért is sportol a tanítványunk?

A tanítványok motivációi

Edzői tevékenységük során bizonyára sokféle céllal, motivációval sportoló tanítvánnyal volt / van dolguk?

**Milyen esetekkel találkoztak eddig?
Hányféle sportolási célt, illetve motivációt tudnak megemlíteni?**

A tanítványok motivációi

**Miként különböz(het)nek a szükséges
pszichológiai és pszichológusi
kompetenciák
a sportolók céljaitól és motivációjától
függően?**

